

UBIJENI I PROTJERANI:
Promjene u etničkoj strukturi
stanovništva Bosanskog podrinja od 1991.
do 2013. godine pod utjecajem rata
protiv Bosne i Hercegovine

Autor:

Prof. dr. sc. Sead Selimović

Izdavač:

Centar za istraživanje moderne i savremene historije Tuzla

Za izdavača:

Prof. dr. sc. Izet Šabotić

Recenzenti:

Prof. dr. sc. Adnan Velagić, Univerzitet „Džemal Bijedić“ u Mostaru

Prof. dr. sc. Izet Šabotić, Univerzitet u Tuzli

Prof. dr. sc. Senaid Hadžić, Univerzitet u Tuzli

Urednici:

Mr. Jasmin Jajčević

Mr. sc. Omer Žulić

Lektor:

Hatidža Fetahagić, prof.

Korektura i registri:

Mr. Jasmin Jajčević

Dizajn korica i prevod na engleski jezik:

Mr. Adnan Tinjić

Štampa:

OFF-SET d.o.o Tuzla

Za štampariju:

Sadika Murić

Tiraž:

300 primjeraka

ISBN 978-9926-8226-8-2

CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod

ID brojem 50640134

Prof. dr. sc. Sead SELIMOVIĆ

UBIJENI I PROTJERANI

**Promjene u etničkoj strukturi stanovništva
Bosanskog podrinja od 1991. do 2013. godine
pod utjecajem rata protiv Bosne i Hercegovine**

Tuzla, 2022.

SADRŽAJ

<i>PREDGOVOR</i>	11
<i>PREFACE</i>	13
UVOD	17
OSVRT NA IZVORE I LITERATURU	18
BOSANSKO PODRINJE DO 1991. GODINE	29
ETNIČKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA BOSANSKOG PODRINJA	30
Bosansko podrinje u antičko doba: Iliri, Kelti, Rimljani	30
Srednji vijek: Naseljavanje Slavena, nastanak i razvoj Bosanske države.....	32
Period osmanske vlasti	35
Razdoblje austrougarske uprave.....	42
Period Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca/Jugoslavije	50
Drugi svjetski rat.....	60
Period socijalističke Jugoslavije.....	68
BIJELJINA OD 1991. DO 2013. GODINE: PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA	91
BIJELJINA OD 1991. DO 1995. GODINE	92
Rat protiv Republike Bosne i Hercegovine.....	92
Etnička struktura stanovništva Bijeljine 1991. godine	94
Pripreme za okupaciju Bosanskog podrinja.....	99
Abdulah Kovačević: prva žrtva velikosrpske politike.....	103
u sjeveroistočnoj Bosni.....	103
Zauzimanje Bijeljine, ratni zločini i etničko čišćenje.....	105
Rušenje bijeljinskih džamija	112
Žrtve rata iz Bijeljine u brojkama.....	114
PRILKE U BIJELJINI OD 1996. DO 2013. GODINE	115
Kraj rata i povratak prognanih	115
Etnička struktura stanovništva Bijeljine 2013. godine	118
Naselja općine Bijeljina 2013. godine.....	121

PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA ZVORNICA OD 1991. DO 2013. GODINE127

ZVORNIK OD 1991. DO 1995. GODINE128

 Etnička struktura stanovništva Zvornika 1991. godine128

 Zauzimanje Zvornika, ratni zločini i etničko čišćenje.....133

PRILIKE U ZVORNIKU OD 1996. DO 2013. GODINE143

 Kraj rata i povratak prognanih143

 Etnička struktura stanovništva Zvornika 2013. godine150

 Naselja općine Zvornik 2013. godine.....153

 Općina Sapna: Etnička struktura stanovništva 2013. godine156

BRATUNAC OD 1991. DO 2013. GODINE: PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA161

BRATUNAC OD 1991. DO 1995. GODINE162

 Etnička struktura stanovništva Bratunca 1991. godine.....162

 Zauzimanje Bratunca, ratni zločini i etničko čišćenje166

PRILIKE U BRATUNCU OD 1996. DO 2013. GODINE175

 Kraj rata i povratak prognanih175

 Etnička struktura stanovništva Bratunca 2013. godine.....176

 Naselja općine Bratunac 2013. godine178

PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA SREBRENICE OD 1991. DO 2013. GODINE183

SREBRENICA OD 1991. DO 1995. GODINE.....184

 Etnička struktura stanovništva Srebrenice 1991. godine184

 Prilike u Srebrenici do proglašenja „sigurnosnom zonom“188

 Ujedinjenih nacija188

 Srebrenica „sigurnosna zona Ujedinjenih nacija“191

 Cilj Vojske RS: genocid nad Bošnjacima Srebrenice.....193

 Tajni sastanak u Zvorniku.....196

 Srebrenica bez egzistencijalnih potreba.....197

 Operacija „Krivaja 95“198

 Zračni udari: da ili ne?.....202

 Velike sile: (ne)časna uloga u Srebrenici.....204

 Hotel „Fontana“ u Bratuncu: pregovori ili ultimatum207

 Svjedoci zločina u Potočarima: Nizozemski bataljon208

 Progoni i ubistva civilnog stanovništva.....211

Ubistva na fudbalskom stadionu u Bratuncu	214
Put smrti: zarobljavanje, zatvaranje i ubijanje	215
Probijanje linija Vojske RS.....	222
Ubistva Bošnjaka u Branjevu, Pilici, Kozluku.....	223
SREBRENICA NAKON GENOCIDA NAD BOŠNJACIMA (1996-2013)...	226
Kraj rata i povratak prognanih	226
Prvi ukop žrtava genocida.....	228
Presude za genocid nad Bošnjacima Srebrenice	228
Etnička struktura stanovništva Srebrenice 2013. godine	230
Naselja općine Srebrenica 2013. godine.....	233
VLASENICA OD 1991. DO 2013. GODINE: PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA	239
VLASENICA OD 1991. DO 1995. GODINE.....	240
Etnička struktura stanovništva Vlasenice 1991. godine	240
„Srpske snage“ zauzimaju Vlasenicu	245
Ratni zločini i etničko čišćenje	246
PRILIKE U VLASENICI OD 1996. DO 2013. GODINE	250
Kraj rata i povratak prognanih	250
Vlasenica 2013. godine: Etnička struktura stanovništva	252
Naselja općine Vlasenica 2013. godine	254
Općina Milići: Etnička struktura stanovništva 2013. godine	256
PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA ROGATICE OD 1991. DO 2013. GODINE	261
ROGATICA OD 1991. DO 2013. GODINE.....	262
Etnička struktura stanovništva Rogatice 1991. godine	262
„Srpske snage“ zauzimaju Rogaticu.....	267
Obrana i pad Žepe	270
PRILIKE U ROGATICI OD 1996. DO 2013. GODINE	274
Kraj rata i povratak prognanih	274
Osuđeni za ratne zločine.....	276
Etnička struktura stanovništva Rogatice 2013. godine.....	277
Naselja općine Rogatica 2013. godine.....	279

VIŠEGRAD OD 1991. DO 2013. GODINE: PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA	287
VIŠEGRAD OD 1991. DO 1995. GODINE	288
Etnička struktura stanovništva Višegrada 1991. godine	288
Okupacija Višegrada i ratni zločini nad Bošnjacima.....	294
PRILIKE U VIŠEGRADU OD 1996. DO 2013. GODINE	299
Kraj rata i povratak prognanih	299
Osuđeni ratni zločinci	300
Etnička struktura stanovništva Višegrada 2013. godine	302
Naselja općine Višegrad 2013. godine	304
PROMJENE U ETNIČKOJ TRUKTURI STANOVNIŠTVA ČAJNIČA OD 1991. DO 2013. GODINE	313
ČAJNIČE OD 1991. DO 1995. GODINE	314
Etnička struktura stanovništva Čajniča 1991. godine.....	314
Zauzimanje Čajniča i ratni zločini nad Bošnjacima	318
PRILIKE U ČAJNIČU OD 1996. DO 2013. GODINE	320
Kraj rata i povratak prognanih	320
Osuđeni ratni zločinci.....	321
Etnička struktura stanovništva Čajniča 2013. godine.....	323
Naselja općine Čajniče 2013. godine	325
FOČA OD 1991. DO 2013. GODINE: PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA	331
FOČA OD 1991. DO 1995. GODINE	332
Etnička struktura stanovništva Foče 1991. godine.....	332
Zauzimanje Foče i ratni zločini nad Bošnjacima.....	337
PRILIKE U FOČI OD 1996. DO 2013. GODINE	344
Kraj rata i povratak prognanih	344
Presude za ratne zločine u Foči	345
Etnička struktura stanovništva Foče 2013. godine	347
Naselja općine Foča 2013. godine.....	349
Foča-Ustikolina: Etnička struktura stanovništva 2013. godine.....	352

PROMJENE U ETNIČKOJ STRUKTURI STANOVNIŠTVA GORAŽDA OD 1991. DO 2013. GODINE	357
PRILIKE U GORAŽDU OD 1991. DO 1995. GODINE	358
Etnička struktura stanovništva Goražda 1991. godine.....	358
Rat i opsada grada od 1992. do 1995. godine	365
GORAŽDE OD 1996. DO 2013. GODINE	370
Kraj rata i povratak prognanih	370
Etnička struktura stanovništva Goražda 2013. godine.....	371
Naselja općine Goražde 2013. godine	374
Općina Novo Goražde: Etnička struktura stanovništva 2013. godine ..	378
ZAKLJUČAK	383
NA KRAJU	384
CONCLUSION	393
IN THE END	394
IZVORI I LITERATURA	403
IZVORI	404
Neobjavljeni izvori	404
Objavljeni izvori.....	407
Rukopisi.....	409
Novine	410
LITERATURA	411
Knjige	411
Članci.....	420
Internet.....	425
REGISTAR LIČNIH IMENA	427
RECENZIJE	435
BILJEŠKA O AUTORU	446

Prilog 1. Bošnjak, god. XX, br. 19, Sarajevo, petak, 6. maj 1910.

UBIJEJENI I PROTJERANI

PREDGOVOR

Devedesetih godina 20. stoljeća počeo je rat protiv Republike Bosne i Hercegovine. Rat su povelili njezini „susjedi“ i „komšije“: Savezna Republika Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) i Republika Hrvatska.

Savezna Republika Jugoslavija i Republika Hrvatska odredile su historijske i strateške ciljeve: zauzimanje i uništenje države Bosne i Hercegovine i istrebljenje Bošnjaka.

S tim u vezi, planirano je i organizovano sistemsko izvršenje svih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava, a posebno zločina protiv mira i zločina genocida, s ciljem potpunog uništenja Republike Bosne i Hercegovine kao države i Bošnjaka kao naroda.

Režimi susjednih država na čelu sa Slobodanom Miloševićem, Franjom Tuđmanom i njihovim poslušnicima, planirali su, pripremali i organizovali agresiju na Republiku Bosnu i Hercegovinu i genocid nad Bošnjacima, rukovodili i komandovali provođenjem agresije; operativno planirali, pripremali, koordinirali, usmjeravali i preko svojih oficira vodili borbene operacije protiv Republike Bosne i Hercegovine; osiguravali živu silu (starješinski i vojnički kadar), kompletnu logističku podršku (tenkove, transportere, helikoptere, artiljerijsko i pješadijsko naoružanje, radarsko-računarska sredstva, minsko-eksplozivna sredstva, municiju, gorivo i mazivo i druge strateške sirovine; sanitetski materijal; zdravstveno osiguranje i svu drugu vojnu opremu, zatim plate i penzije), te tako neposredno učestvovali u izvršenju genocida i dugih oblika zločina protiv čovječnosti i međunarodnog prava. Samo u periodu do 31. decembra 1994. godine Savezna Republika Jugoslavija je za izvođenje agresije osigurala 89,4% pješadijske, 73% artiljerijske i 95,1% protivavionske municije.

Savezna Republika Jugoslavija je u Republici Bosni i Hercegovini formirala paradržavnu tvorevinu Srpsku Republiku Bosnu i Hercegovinu (Republiku Srpsku), koja je djelovala u ime Savezne Republike Jugoslavije – u svojstvu de iure i de facto organa i/ili agenta Savezne Republike Jugoslavije, odnosno u svojstvu i za račun i korist Savezne Republike Jugoslavije. Osim toga, Srpska Republika Bosna i Hercegovina (Republika Srpska) bila je samo puki instrument Savezne Republike Jugoslavije, bez ikakve stvarne, političke i vojne samostalnosti, a preko koje je, pored drugih državnih organa, djelovala Savezna Republika Jugoslavija, koja je imala ukupnu i efektivnu kontrolu nad političkim i vojnim rukovodstvom RS-a.

Jedan od strateških ciljeva srpske nacionalističke ideologije, politike i prakse je Bosansko podrinje, kao cjelovit geopolitički prostor, po kome rijeka Drina predstavlja kičmu spajanja teritorija istočne Bosne s Republikom Srbijom, što je i jedan od „strateških ciljeva srpskog naroda u Bosni i Hercegovini“.

U ovoj knjizi se pod pojmom „Bosansko podrinje“ podrazumjeva područje općina Bijeljina, Zvornik, Bratunac, Vlasenica, Srebrenica, Rogatica, Čajniče, Goražde, Višegrad i Foča.

Cilj ove knjige je da prikaže i objasni promjene u etničkoj strukturi stanovništva Bosanskog podrinja u periodu 1991-2013, koje su se desile pod utjecajem rata protiv Republike Bosne i Hercegovine i počinjenih ratnih zločina.

Bosansko podrinje je, kao strateški važno područje u planovima i ciljevima agresora, bilo meta napada već od 1991. godine. Na ovaj bosanski teritorij je planirana, pripremana i organizovana agresija i ratni zločini nad Bošnjacima. U Bosanskom podrinju su organizirani logori za Bošnjake, ubijani su civili, vršena su masovna i sistematska silovanja i drugi oblici seksualnog nasilja, ciljano je ubijana i progonjena bošnjačka elita, masovno su protjerivani i deportovani civili, uništavana su kulturna dobra i imovina te rušeni islamski vjerski objekti.

U periodu od 1992. do 1995, približno 2,2 miliona ljudi u Bosni i Hercegovini bilo je protjerano iz svojih domova. Poslije rata počeo je povratak, između ostalog, i u Bosansko podrinje. Proces povratka prognanih Bošnjaka tekao je sporo i neorganizirano.

Bosansko podrinje je tipičan primjer kako se ratom, ubistvima, protjerivanjem, silovanjem, zastrašivanjem, odvođenjem u logore, prisilnom mobilizacijom, rušenjem i drugim sredstvima može, drastično promijeniti etnička struktura stanovništva jedne regije. Svakako, ne treba zanemariti ni druge uzroke smanjena broja Bošnjaka u Bosanskom podrinju kao što su sigurnosna situacija, ekonomski položaj, obrazovanje, putna i druga infrastruktura itd.

Otežavajuća okolnost za povratnike je i činjenica što se u bosanskohercegovačkom entitetu Republika srpska negira bosanski jezik. Zabranjuje se izvođenje nastave na bosanskom jeziku, a jezik se imenuje nepostojećim bošnjačkim jezikom. Time se vrši diskriminacija učenika koji žele da se njihov jezik imenuje bosanski.

Osim toga, visoki zvaničnici iz Republike srpske u javnim istupima negiraju državu Bosnu i Hercegovinu i Bošnjake kao narod, što utiče na perspektivu ljudi ovih prostora. Ulice u gradovima Bosanskog podrinja nose nazive ratnih zločinaca iz Drugog svjetskog rata i perioda agresije na Republiku Bosnu i Hercegovinu, grade se biste ratnim zločincima, postavljaju „murali“ ratnih zločinaca, „osveštavaju“ škole i druge državne institucije itd.

Povratnici se vrlo teško zapošljavaju u državne institucije. Oni se uglavnom, bave poljoprivredom, ali tu postoji problem plasmana viška proizvoda.

U procesu nastajanja knjige *Ubijeni i protjerani*, pomoć su mi, svojim primjedbama i sugestijama, pružili recenzenti, veoma poštovani univerzitetski profesori, kolege sa Odsjeka za historiju Filozofskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, urednici, korektori, lektor, autor dizajna korica, prevodioci na engleski jezik, izdavač, uposlenici arhiva, biblioteka te drugih ustanova i institucija. Hvala im!

Zahvaljujem se i svima drugima koji su na bilo koji način pomogli da knjiga bude objavljena. Posebnu zahvalnost dugujem svojoj porodici koja mi je svo vrijeme pružala bezrezervnu podršku.

PREFACE

In the 1990s, the war against the Republic of Bosnia and Herzegovina began. The war was waged by its „neighbors“ and „neighbors“: the Federal Republic of Yugoslavia (Serbia and Montenegro) and the Republic of Croatia. The Federal Republic of Yugoslavia and the Republic of Croatia have set historical and strategic goals: the occupation and destruction of the state of Bosnia and Herzegovina and the extermination of Bosniaks.

In this regard, the systematic execution of all forms of crimes against humanity and international law, and especially crimes against peace and crimes of genocide, is planned and organized, with the aim of complete destruction of the Republic of Bosnia and Herzegovina as a state and Bosniaks as a people.

The regimes of neighboring states, led by Slobodan Milosevic, Franjo Tudjman and their henchmen, planned, prepared and organized the aggression against the Republic of Bosnia and Herzegovina and the genocide against Bosniaks, led and commanded the implementation of the aggression; operationally planned, prepared, coordinated, directed and conducted combat operations against the Republic of Bosnia and Herzegovina through its officers; provide manpower (officers and soldiers), complete logistical support (tanks, transporters, helicopters, artillery and infantry weapons, radar and computer weapons, mines and explosives, ammunition, fuel and lubricants and other strategic raw materials, medical supplies, health insurance) and all other military equipment, then salaries and pensions), and thus directly participated in the commission of genocide and other forms of crimes against humanity and international law. Only in the period until December 31, 1994, the Federal Republic of Yugoslavia provided 89.4% of infantry, 73% of artillery and 95.1% of anti-aircraft ammunition to carry out the aggression.

The Federal Republic of Yugoslavia formed a parastate in the Republic of Bosnia and Herzegovina, the Serbian Republic of Bosnia and Herzegovina (Republika Srpska), which acted on behalf of the Federal Republic of Yugoslavia - as a de jure and de facto body and / or agent of the Federal Republic of Yugoslavia. and for the account and benefit of the Federal Republic of Yugoslavia. In addition, the Serb Republic of Bosnia and Herzegovina (Republika Srpska) was only a mere instrument of the Federal Republic of Yugoslavia, without any real, political or military independence, and through which, among other state bodies, the Federal Republic of Yugoslavia operated. effective control over the political and military leadership of the RS.

One of the strategic goals of Serbian nationalist ideology, policy and practice is the Bosnian Podrinje, as a complete geopolitical area, where the Drina River is the backbone of connecting eastern Bosnia with the Republic of Serbia, which is one of the „strategic goals of the Serbian people in Bosnia and Herzegovina.“ '.

In this book, the term „Bosnian Podrinje“ means the area of the municipalities of Bijeljina, Zvornik, Bratunac, Vlasenica, Srebrenica, Rogatica, Čajniče, Goražde, Višegrad and Foča.

The aim of this paper is to present and explain the changes in the ethnic structure of the population of the Bosnian Podrinje in the period 1991-2013, which occurred under the influence of the war against the Republic of Bosnia and Herzegovina and war crimes.

The Bosnian Podrinje, as a strategically important area in the plans and goals of the aggressors, has been the target of attacks since 1991. Aggression and war crimes against Bosniaks were planned, prepared and organized on this Bosnian territory. Camps for Bosniaks were organized in the Bosnian Podrinje, civilians were killed, mass and systematic rapes and other forms of sexual violence were committed, Bosniak elites were targeted killed and persecuted, civilians were expelled and deported en masse, cultural property and property were destroyed and Islamic religious objects.

Between 1992 and 1995, approximately 2.2 million people in Bosnia and Herzegovina were expelled from their homes. After the war, he began to return, among other things, to the Bosnian Podrinje. The process of returning exiled Bosniaks was slow and disorganized.

The Bosnian Podrinje is a typical example of how war, murder, expulsion, rape, intimidation, deportation, forced mobilization, demolition and other means can drastically change the ethnic structure of a region's population. Certainly, other causes of the reduced number of Bosniaks in the Bosnian sub-region should not be neglected, such as the security situation, economic situation, education, road and other infrastructure, etc.

An aggravating circumstance for returnees is the fact that the Bosnian language is denied in the Republika Srpska entity of Bosnia and Herzegovina. Teaching in the Bosnian language is prohibited, and the language is called the non-existent Bosniak language. This discriminates against students who want their language to be called Bosnian.

In addition, high-ranking officials from the Republika Srpska deny the state of Bosnia and Herzegovina and Bosniaks as a people in their public speeches, which affects the perspective of the people of this area. Streets in the cities of the Bosnian Podrinje bear the names of war criminals from the Second World War and the period of aggression against the Republic of Bosnia and Herzegovina, busts of war criminals are being built, they place murals of war criminals, schools and other state institutions are being „sanctified“, etc.

Returnees find it very difficult to find employment in state institutions. They are mainly engaged in agriculture, but there is a problem with the placement of surplus products.

In the process of writing the book *Killed and Expelled*, I was assisted by remarks and suggestions by reviewers, highly respected university professors, colleagues from the Department of History, Faculty of Philosophy, University of Tuzla, editors, proofreaders, proofreaders, author of cover design, English

translators, publisher, employees of archives, libraries and other institutions. Thank them!

I would also like to thank everyone else who helped publish the book in any way. I owe a special thanks to my family who have provided me with unreserved support all along.

Prilog 2. Stenografski izvještaj Sabora Bosne i Hercegovine,
28. juna 1914. godine.

NOVI BEHAR

List za pouku i zabavu

BROJ 1. | SARAJEVO, 1. maja 1927. | GOD. I.

Braćo Muslimani!

Novo doba, nastalo godine 1918., zateklo je nas muslimane Bosne i Hercegovine potpuno nepripravne. Prosvjetno zaostali, ekonomski gotovo uništeni a u vjerskom odgoju slabi i nehajni. U školama, koje su pred našim očima, naše djece vrlo malo; agrarnom reformom ubijene egzistencije hiljadama naših familija a na vjerskom polju bez modernog uređenih institucija, bez sposobne i savremene uleme.

Kada god se u ove naše prilike i neprilike zamislimo i sjetimo posljedica, koje nas u skoroj budućnosti čekaju, nameće nam se samo po sebi pitanje: šta da mi kao roditelji, kao starješine i kao članovi islamske zajednice činimo i na koji način da to za ustavimo, otklonimo i popravimo. Ozbiljno zabrinuti moramo se pitati: u ovakvom vremenu i previranju kakvo će izrasti naš: potomstvo? Druge će konfesije pomoću svojih snažnih organizacija očuvati neoslabljene svoje redove, pa makar kakvi preokreti izbili. A mi? Mi i sami nehajno gledamo na pitanja vjerske i svjetovne naobrazbe. Sami ne dajemo potpore u dovoljnoj mjeri za svoju duševnu hranu, za oplemenjivanje svojih čuvstava, za jačanje svoje svijetle vjere. **A dužni smo i dužni ste vi svi, da predajemo u amanet svome potomstvu sve, što je vrijedno, što oplemenjuje i uzdiže, što izgrađuje potpune ljude i dobre muslimane.**

Niko se ne odriče svoje vjere, pa nećemo ni mi naše. Jer, vjera nije samo dogma, to jest: ona nije samo koncepcija o božanstvu, o postanku svijeta i sudbini čovjeka i za smrti; ona je sistem složen od dogma, obreda i propisa pravnih i moralnih. Etička načela vjerska djeluju na čovjeka i uplišu na njegov način življenja. Svi altruistički osjećaji dobivaju hranu iz tih načela. Uredaj bračnoga života, odnošaj roditelja prema djeci i obratno, savladavanje samoga sebe i borba protiv zlih nagona svojih, ponos i samopouzdanje, utjeha u teškoj nevolji, samilost prema slabima i požrtvovnost za dobru stvar... sve je to naslijeđeno i na nevidljiv način usisano u familiji našoj.

Dužni smo, da njegujemo ovo moralno blago, koje je sadržano u našoj vjeri i da s njim krijepimo dušu našega potomstva, jer smo to blago i mi primili od naših predaka. Doduše, za to treba mnogo sredstava i jakih vjerskih institucija, te — kako smo prije rekli — sposobne i savremene uleme. Mnogo toga danas nama manjka. Ipak možemo se latiti makar jednog sredstva, koje će služiti tome cilju, a to je: **polem štampe raspravljali i riječavali sva pitanja, koja se tiču specijalno nas muslimana.**

Prilog 3. *Novi Behar*, god. I, br.1, Sarajevo, 1. maj 1927.